

กลยุทธ์การจัดการเรียนการสอนเพื่อการเรียนรู้ระหว่างนักศึกษาปกติและ
นักศึกษาออทิสติก มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

**Management Strategies for Learning and Teaching the
Mainstreaming Classroom for Regular and Autistic Student of
Suan Dusit Rajabhat University**

นางสาวฐิติยา เนตรวงษ์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

E-mail: titiya_net@dusit.ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามและประเมินผลกระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อการเรียนรู้ระหว่างนักศึกษาปกติและนักศึกษออทิสติก และศึกษากลยุทธ์การจัดการเรียนการสอนสำหรับการเรียนรู้ระหว่างนักศึกษาปกติและนักศึกษออทิสติก มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต โดยงานวิจัยนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยทำการสัมภาษณ์เชิงลึกกับนักศึกษาปกติ นักศึกษออทิสติก และอาจารย์ผู้สอน การสนทนากลุ่มกับนักศึกษาปกติและนักศึกษออทิสติก และการสังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วมของนักศึกษา

ผลการศึกษาพบว่า การเรียนรู้ร่วมสามารถดำเนินการได้โดยไม่มีการแบ่งแยกระหว่างนักศึกษาปกติและนักศึกษออทิสติก สภาพการจัดการเรียนการสอน สื่อการสอน วิธีการสอน โดยรวมเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วม นักศึกษาปกติมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือนักศึกษออทิสติก ในการเตรียมตัวเกี่ยวกับการเรียนและการปรับตัวกับเพื่อนๆ และสังคม และนักศึกษออทิสติกก็มีความพอใจ แต่อาจจะมีปัญหาบ้างเรื่องการทำงานซ้ำ และการสื่อสารกับเพื่อนๆ ส่วนในความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนคิดว่าสามารถจัดการเรียนรู้ร่วมได้โดยไม่ถือว่าเป็นภาระหนักแต่อย่างใด

Abstract

The objectives of this research were to follow up and study the strategies for learning the mainstreaming classroom between the regular students and autistic students of Suan Dusit Rajabhat University. The method of this research was a qualitative case study using a indepth interview form, a structured observation form and a focus group discussion. The samples were regular students, autistic students and the lecturers at Suan Dusit Rajabhat University.

The results of this research found that the mainstreaming was to be continuous by not separation between the regular students and autistic students. The condition of learning, the educational medias and the teachings method were helpful for students. The regular students helped autistic students in preparing study and adaptating in social activities. Autistic students may had some problems in the area of the rate of working and the interpersonal communication with friends. However, the lecturers's opinion revealed that, mainstreaming autistic students were hard work but manageable.

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้กำหนดสิทธิของคนไทยทุกคนในการได้รับการศึกษาซึ่งรวมถึงบุคคลพิการ ทูพพลภาพ ผู้ยากไร้ ประกอบกับหน่วยราชการที่ทำหน้าที่ดูแลเรื่องการศึกษาของคนไทย คือ กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดการปฏิรูปการศึกษาตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 โดยยึดหลักผู้เรียนเป็นสำคัญ สิ่งสำคัญที่เป็นหัวใจในการจัดการศึกษาโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ การจัดการทั้งในเรื่องหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ การตรวจสอบและประเมินคุณภาพการศึกษา การมีส่วนร่วมของสังคมในการจัดการศึกษา ครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ดังนั้นจึงทำให้เด็กออทิสติกหรือที่เรียกว่า “เด็กพิเศษ” ได้มีโอกาสที่จะเรียนรู้ในสถานศึกษาร่วมกับเด็กทั่วไปได้ และสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองในด้านต่างๆ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญที่ส่งผลให้เด็กพิเศษเหล่านี้สามารถดำรงชีวิตต่อไปได้อย่างอิสระ ไม่เป็นภาระของสังคม (www.autisticthailand.com/autisticparalleclassroom20051.htm, 2548; ชีรศักดิ์ กอวรกุล, 2548 ; www.thaikids.org/brain/brain6.htm, 2548)

สมาคมผู้ปกครองบุคคลออทิสซึม (ไทย) ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้จัดประชุมสมัชชาผู้ปกครองและเครือข่ายบุคคลออทิสติก และได้กำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตบุคคลออทิสติกแบบ บูรณาการ โดยยุทธศาสตร์ที่ 1 การประกันโอกาสและคุณภาพการศึกษาสำหรับบุคคลออทิสติกทุกระดับอาการ แนวทางที่ 9 กำหนดให้จัด โครงการนาร่อง การเรียนร่วมระดับอุดมศึกษาสำหรับบุคคลออทิสติกในมหาวิทยาลัย ทางสมาคมฯ จึงได้ดำเนินการสำรวจบุคคลออทิสติกที่กำลังจะจบการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายและมีศักยภาพในการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา และร่วมมือกับศูนย์การศึกษาพิเศษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต กำหนดแนวทางในการส่งเสริมการศึกษาสำหรับบุคคลออทิสติกในระดับอุดมศึกษา ซึ่งจำเป็นต้องมีการจัดทำรูปแบบ แนวทาง และระบบสนับสนุนต่างๆ ที่จะสามารถช่วยให้บุคคลออทิสติกและบกพร่องทางการเรียนรู้ เรียนร่วมกับนักศึกษาปกติได้อย่างเต็มศักยภาพ จึงได้จัดทำโครงการขึ้น

ชื่อโครงการนำร่องจัดการเรียนร่วมบุคคล ออทิสติกและบกพร่องทางการเรียนรู้ระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต (มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, 2548)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตได้จัดการเรียนการสอนแบบเรียนร่วมระหว่างนักศึกษาปกติและนักศึกษาออทิสติกขึ้นโดยสภาพปัจจุบันได้จัดระบบสนับสนุน อาทิ เพื่อนช่วยเพื่อน จัดโปรแกรมพัฒนาศักยภาพและทักษะทางสังคมนักศึกษา เพื่อฝึกการเรียนรู้ การอยู่ร่วมกัน และการปรับตัวกับกลุ่มเพื่อน และจัดครูสอนเสริม ดังนั้นเพื่อที่จะเพิ่มศักยภาพของการจัดการเรียนการสอนแบบเรียนร่วมให้มากขึ้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษากลยุทธ์การจัดการเรียนการสอนเพื่อการเรียนร่วมระหว่างนักศึกษาปกติและนักศึกษาออทิสติก รวมถึงติดตามและประเมินผลกระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อการเรียนร่วมระหว่างนักศึกษาปกติและนักศึกษาออทิสติก มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนแบบเรียนร่วมที่เหมาะสมต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษากลยุทธ์การจัดการเรียนการสอนสำหรับการเรียนร่วมระหว่างนักศึกษาปกติและนักศึกษาออทิสติก มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
2. เพื่อติดตามและประเมินผลกระบวนการจัดการเรียนการสอนสำหรับการเรียนร่วมระหว่างนักศึกษาปกติและนักศึกษาออทิสติก มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

วิธีการศึกษา

1. ประชากร

ผู้วิจัยได้เลือกหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตเป็นสนามการศึกษา เพราะมีการจัดการเรียนการสอนแบบเรียนร่วมระหว่างนักศึกษาปกติ และนักศึกษาออทิสติก โดยมีจำนวนนักศึกษาปกติทั้งสิ้น 112 คน เรียนร่วมกับนักศึกษาออทิสติกจำนวนทั้งสิ้น 6 คน และอาจารย์ในหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ที่ปฏิบัติหน้าที่ในการสอนทั้งสิ้น 12 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาได้เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีเจาะจง เพื่อให้เหมาะสมต่อคุณสมบัติของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ซึ่งเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียนร่วม สามารถสื่อสาร และให้ข้อมูลได้เป็นอย่างดี ประกอบด้วย นักศึกษาปกติจำนวน 3 คน นักศึกษาออทิสติกจำนวน 3 คน และอาจารย์ผู้สอนในชั้นเรียนร่วมจำนวน 3 คน

บริบทของสนามวิจัย สภาพการจัดการเรียนการสอนแบบเรียนร่วมของหลักสูตร
บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ประกอบด้วยอาจารย์ผู้สอนหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์
และสารนิเทศศาสตร์ในชั้นเรียน จำนวน 12 คน มีการจัดกิจกรรม การมอบหมายงานต่างๆ การ
ประเมินผลร่วมกันตามเกณฑ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตทุกประการ สภาพภายในห้องเรียน
ได้จัดให้มีผู้จดบันทึก (note taker) จำนวน 2 คน ไว้คอยจดบันทึกข้อมูลที่อาจารย์สอน เพื่อคอย
ช่วยเหลือเด็กออทิสติกให้นำกลับไปทบทวน และในบางรายวิชาอาจารย์ผู้สอนจัดสอนเสริมให้กับ
นักศึกษาออทิสติก เพื่อให้สามารถเรียนได้ทันกับนักศึกษาปกติ นอกจากนั้นมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
ยังจัดให้มีระบบเพื่อนช่วยเพื่อน (Buddy System) ซึ่งเป็นเพื่อนร่วมห้องของนักศึกษาออทิสติก
เพื่อติดตามงานที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์ และสอนทบทวนให้กับนักศึกษาออทิสติก

3. การเข้าสู่สนามวิจัย-การสร้างความสัมพันธ์

3.1 ข้อมูลระดับองค์กร ได้จากการศึกษาหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต เพื่อทราบสภาพการเรียนการสอน และทิศทางการจัดการเรียนการสอน
แบบเรียนร่วม

3.2 ข้อมูลระดับบุคคล โดยการสังเกตพฤติกรรมการเรียนการสอนในห้อง การสัมภาษณ์
เชิงลึกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลโดยที่ผู้ให้ข้อมูลไม่รู้ตัวว่ากำลังถูกสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูล และการสนทนา
กลุ่มผู้เรียน ซึ่งเปิดเผยสถานภาพผู้วิจัยว่าเป็นอาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ที่ปรึกษาของนักศึกษา
หลักสูตรบรรณารักษศาสตร์ และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนเพื่อการเรียนร่วมระหว่าง
นักศึกษาปกติและนักศึกษาออทิสติก มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ประกอบด้วย

4.1.1 แบบสังเกตแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม มีประเด็นในการสังเกตในด้าน
สภาพบรรยากาศการเรียนร่วม พฤติกรรมของนักศึกษาในห้องเรียนทั้งนักศึกษาปกติและนักศึกษา
ออทิสติก การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนของนักศึกษา และปัญหาและอุปสรรคต่อการ
เรียนร่วม

4.1.2 แบบแนวคำถามสัมภาษณ์เชิงลึก มีประเด็นแนวคำถามในการสัมภาษณ์เชิงลึก
ในด้านความคิดเห็นและความรู้สึกต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนแบบเรียนร่วม ความต้องการใน
การเพิ่มศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนแบบเรียนร่วม และปัญหาและอุปสรรคในการจัดการ
เรียนการสอนแบบเรียนร่วม

4.1.3 แบบแนวคำถามสนทนากลุ่ม มีประเด็นคำถามในการใช้สนทนากลุ่มเกี่ยวกับ
ความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนแบบเรียนร่วม ความต้องการในการเพิ่มศักยภาพใน

การจัดการเรียนการสอนแบบเรียนร่วม รวมถึงปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนแบบเรียนร่วม

4.2 การสร้างเครื่องมือและการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

4.2.1 ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นโดยศึกษาหลักการ ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ

4.2.2 สร้างเครื่องมือ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล โดยกำหนดประเด็นและขอบเขตคำถาม ด้วยการจัดหมวดหมู่ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยแล้วนำเสนอต่อที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมของภาษา และครอบคลุมเนื้อหา

4.2.3 ปรับปรุงเครื่องมือทั้งแบบสังเกตการณ์ แบบสัมภาษณ์ และแบบสนทนากลุ่มตามข้อเสนอแนะของที่ปรึกษางานวิจัย แล้วนำไปทดลองเก็บบันทึกข้อมูลโดยเก็บข้อมูลกับนักศึกษาปกติ นักศึกษาออทิสติก อาจารย์ผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อตรวจสอบว่าเครื่องมือมีหัวข้อครบถ้วน สามารถเก็บข้อมูลได้สมบูรณ์หรือไม่ เพื่อปรับปรุงต่อไป

4.2.4 ปรับปรุงเครื่องมือจากผลการทดลองแล้วนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 เอกสารและงานวิจัยเพื่อการวิเคราะห์เอกสาร (Content Analysis)

5.2 จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) โดยการเก็บข้อมูลจะเลือกเก็บข้อมูลที่หลักสูตร บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ซึ่งเป็นสนามวิจัยจากบุคคลต่อไปนี้

5.2.1 นักศึกษาปกติจำนวน 3 คน

5.2.2 นักศึกษาออทิสติกจำนวน 3 คน

5.2.3 อาจารย์ผู้สอนในชั้นเรียนร่วมจำนวน 3 คน

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยใช้การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non Participant Observation) ในฐานะอาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ที่ปรึกษาของนักศึกษาในชั้นเรียน นอกจากนี้ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสนทนากลุ่มแบบมีเป้าหมายที่ชัดเจน โดยใช้เทคนิค focus group discussion และการสนทนากลุ่มย่อย (Small Group) กับนักศึกษาในชั้นเรียนร่วม และการสัมภาษณ์อย่างเจาะลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) ตามแบบสัมภาษณ์ที่วางแนวคำถามเอาไว้ อุปกรณ์ประกอบที่ช่วยในการรวบรวมข้อมูลคือ เทปบันทึกเสียง และสมุดจดบันทึก

6. การตรวจสอบข้อมูล

6.1 ข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) ใช้การตรวจสอบข้อมูลโดยใช้เทคนิคตามเส้าของผู้ให้ข้อมูล เพื่อพิสูจน์ว่าข้อมูลที่ผู้วิจัยได้มานั้นถูกต้องหรือไม่จากการสัมภาษณ์กับผู้ให้ข้อมูลหลายๆ คน

6.2 ใช้เทคนิคสามเส้าของเอกสารและเทคนิคสามเส้าของวิธีการ โดยการเก็บข้อมูลจากเอกสาร ทะเบียนประวัติของผู้ให้ข้อมูล

6.3 ใช้เทคนิคสามเส้าของเวลาโดยการเปลี่ยนเวลาสัมภาษณ์

6.4 ใช้เทคนิคสามเส้าของสถานที่ มีการตีความปรากฏการณ์แตกต่างกัน

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

7.1 ใช้การตีความข้อมูล เพื่อที่จะหาความหมายของข้อมูลตอบปัญหาวิจัย

7.2 ใช้การจำแนกประเภทข้อมูล ตามประเภทของกลุ่มตัวอย่าง

7.3 การสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย เพื่อประมวลความคิดจากการสัมภาษณ์แล้วสร้างเป็นข้อสรุปจากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น.

7.4 วิเคราะห์เอกสาร (Content Analysis)

8. การนำเสนอผลการวิจัย

ผู้วิจัยใช้วิธีพรรณนา (Descriptive) โดยการสรุปผลการวิเคราะห์ออกมาเป็นประเด็น และจัดทำเป็นรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

ผลการศึกษา

1. ความคิดเห็นต่อสภาพการเรียนการสอนแบบเรียนร่วมจากการสัมภาษณ์เชิงลึก

1.1 ความคิดเห็นของกลุ่มนักศึกษาปกติโดยภาพรวมระบุว่าการเรียนการสอนในสภาพปัจจุบันยังไม่ได้แยกแนวการสอน คือ วิธีการสอนระหว่างนักศึกษาปกติและนักศึกษาออทิสติก ซึ่งในความคิดของนักศึกษายังมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน เพราะนักศึกษาปกติบางคนมีความคิดเห็นว่าเรียนในวิชาเดียวกัน เนื้อหาเดียวกันก็ควรมีมาตรฐานเดียวกันไม่ควรแยกจากกัน แต่นักศึกษาปกติบางคนก็มีความคิดเห็นว่าควรแยกแนวการสอนที่ใช้กับนักศึกษาปกติและนักศึกษาออทิสติกเพราะนักศึกษาออทิสติกจะสามารถทำความเข้าใจ และสอดคล้องกับสภาพการเรียนร่วม ส่วนสื่อที่ใช้สำหรับการเรียนการสอน นักศึกษาทุกคนเห็นสอดคล้องกันว่าแต่ละรายวิชาควรทำเว็บไซต์หรือสื่อที่สามารถให้นักศึกษากลับไปทบทวนได้ ซึ่งจะเป็นผลดีกับนักศึกษาออทิสติก สำหรับวิธีการสอนส่วนใหญ่ในแต่ละรายวิชาจะมีกิจกรรมในชั้นเรียนที่อาศัยกระบวนการกลุ่มเปิด โอกาสให้ทุกคนได้ร่วมกิจกรรมและมีความคิดเห็นที่เหมาะสมกับนักศึกษาออทิสติก ส่วนการวัดและการประเมินผลในปัจจุบันยังใช้เกณฑ์เดียวกัน นักศึกษาบางคนคิดว่ายุติธรรมดีไม่ต้องมีการแบ่งแยกกลุ่มนักศึกษาปกติและนักศึกษาออทิสติก แต่บางคนกลับมีความคิดเห็นว่าควรใช้คนละเกณฑ์ให้เหมาะสมกับความสามารถของนักศึกษาออทิสติก ในเรื่องของทัศนคติการจัดการเรียนร่วมนั้น นักศึกษาปกติทุกคนรับได้และเห็นด้วยกับการจัดการเรียนร่วมกับนักศึกษาออทิสติก เพราะนักศึกษาออทิสติกจะ

ได้รับการพัฒนาการทางด้านสติปัญญา จิตใจ และสังคม นอกจากนี้นักศึกษาปกติยังมีโอกาสได้ช่วยเหลือเพื่อนร่วมชั้นด้วย

1.2 ความคิดเห็นของกลุ่มนักศึกษาออทิสติกต่อการจัดการเรียนการสอนโดยภาพรวม รู้สึกพึงพอใจในการเรียนการสอน แนวการสอนที่ได้รับพึงพอใจและสามารถทำได้ตามเกณฑ์ สื่อการสอนส่วนใหญ่พึงพอใจเพราะเป็นเว็บไซต์ประจำรายวิชาสามารถกลับไปทบทวนได้ถึงแม้ไม่เก่งคอมพิวเตอร์แต่สามารถขอความช่วยเหลือจากเพื่อนได้ ส่วนวิธีการสอนที่เน้นกระบวนการกลุ่มส่วนใหญ่พึงพอใจเพราะได้ร่วมกิจกรรมกับนักศึกษาปกติ แต่บางคนยังไม่ชอบเพราะยังไม่คุ้นเคยกับการเข้าสังคม ควรยืดระยะเวลาให้กับนักศึกษาออทิสติกในการทำงาน เพราะงานบางอย่างยาก ต้องการระยะเวลาในการทำงาน ส่วนการวัดและประเมินผลทุกคนมีความคิดเห็นตรงกันว่าเหมาะสมแล้ว และคิดว่าคนสามารถทำได้ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ส่วนการจัดการเรียนการสอนแบบเรียนร่วมที่เรียนแบบกลุ่มใหญ่คิดว่าดีแล้ว เพราะได้เรียนร่วมกับเพื่อนๆ นักศึกษาปกติ และมีผู้จดบันทึก (note taker) คอยช่วยเหลือ

1.3 ความคิดเห็นของกลุ่มอาจารย์ผู้สอน โดยภาพรวมระบุว่าในการจัดการเรียนการสอน สื่อวิธีการสอน รวมถึงแนวการสอนใช้ร่วมกันระหว่างนักศึกษาปกติและนักศึกษาออทิสติก สื่อการสอนส่วนใหญ่จะเป็น power point และเว็บไซต์สำหรับทบทวนเนื้อหา วิธีการสอนส่วนใหญ่จะเป็นการบรรยาย อภิปราย และกิจกรรมกลุ่ม เพื่อให้ นักศึกษาออทิสติกมีส่วนร่วม และพบว่า นักศึกษาออทิสติกจะมีความกระตือรือร้นมาก นอกจากนี้อาจารย์บางท่านสอนพิเศษเพิ่มเติมให้กับนักศึกษาออทิสติก และให้นักศึกษาไปทบทวนเนื้อหาจากบทเรียนออนไลน์อาทิรายวิชา เทคโนโลยีสารสนเทศและการประยุกต์ใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต การอ่านและการส่งเสริมการ เป็นต้น สำหรับการวัดและการประเมินผล ทุกคนใช้วิธีการประเมินจากการสังเกต ในการให้คะแนน การตัดเกรดใช้ตามเกณฑ์ของมหาวิทยาลัยไม่มีการแบ่งแยกกลุ่ม ส่วนข้อเสนอแนะอื่นๆ ในการจัดการเรียนการสอนแบบเรียนร่วมสามารถจัดได้โดยไม่ถือว่าเป็นภาระงานที่เพิ่มขึ้นมาเพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาออทิสติกได้ฝึกฝนการอยู่ร่วมกันในสังคม ให้การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และควรมีการจัดอบรมให้ความรู้กับครู และผู้ที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับนักศึกษาออทิสติก รวมถึงการอยู่ร่วมกันระหว่างนักศึกษาออทิสติกและนักศึกษาปกติ

2. ความคิดเห็นต่อสภาพการเรียนการสอนแบบเรียนร่วมจากการสนทนากลุ่ม

2.1 กลุ่มของนักศึกษาปกติโดยภาพรวมมีความคิดเห็นว่าสภาพการจัดการเรียนการสอนแบบเรียนร่วมโดยภาพรวมมีความรู้สึกเฉยๆ เหมือนกับเรียนกับนักศึกษาทั่วไป แนวการสอนที่แจกไม่ได้แยกว่าเป็นของนักศึกษาปกติหรือนักศึกษาออทิสติก ซึ่งสะดวกในการรับทราบในแต่ละสัปดาห์ ต้องทำอะไรบ้าง สื่อการสอนคิดว่าใช้เว็บไซต์มาช่วยก็ดี ควบคู่กับการสอนตรงเพราะสามารถใช้เพื่อทบทวนเนื้อหาภายหลังและเหมาะกับนักศึกษาออทิสติกด้วยที่จะสามารถไปทบทวนที่บ้านหรือนอก

ห้องเรียนได้ สำหรับวิธีการสอนไม่ชอบเรียนผ่านระบบวิดีโอคอนเฟอร์เร็นซ์อยากให้อาจารย์สอนตรงมากกว่า อยากให้มีกิจกรรมที่ทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม และดึงนักศึกษาออกทีสติกเข้ากลุ่มด้วย จะได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกันและมีส่วนเพิ่มคะแนนด้วย เพราะคิดว่าอาจารย์จะให้คะแนนพิเศษกับกลุ่มที่มีนักศึกษาออกทีสติกอยู่ในกลุ่มด้วย ส่วนเรื่องการวัดประเมินผลก็จัดไปตามปกติ เพราะเรียนเหมือนกัน ไม่ควรมีการให้คะแนนพิเศษเฉพาะกลุ่มนักศึกษาออกทีสติก สำหรับความต้องการอื่นๆ คงไม่มีเพราะสภาพปัจจุบันก็รับได้อยู่แล้ว ส่วนปัญหาอื่นๆ เวลาเข้ากลุ่มทำกิจกรรมในห้องเรียนกับเด็กออกทีสติกบางคนมักจะสื่อสารกันไม่รู้เรื่อง คิดช้า และพูดตะกุกตะกักไม่กล้าสบตาเพื่อน

2.2 กลุ่มของนักศึกษาออกทีสติกความคิดเห็นโดยภาพรวมมีความรู้สึกดีใจที่ได้มาเรียนในระดับมหาวิทยาลัยและจะพยายามเรียนให้จบให้ได้ สำหรับเรื่องแนวการสอน สื่อการสอน วิธีการสอน การวัดและการประเมินผลที่ทางอาจารย์หรือทางมหาวิทยาลัยจัดให้ รับผิดชอบ ใฝ่เรียนแบบไหนก็ได้ ความต้องการอื่นๆ เพิ่มเติมอยากให้อาจารย์แต่ละรายวิชาสอนพิเศษ เพราะจดไม่ทัน มีเว็บไซต์ ทบทวนเนื้อหาทุกรายวิชาให้สามารถทบทวนเนื้อหาภายหลังได้ ไม่ชอบทำกิจกรรมในชั้นเรียนเท่าไร หรืออยากสอบหลังเรียนมากกว่าถึงแม้จะยากกว่า หรือทำการบ้าน มีงานให้กลับไปทำที่บ้าน ผู้ปกครองให้ความช่วยเหลือได้

3. บรรยากาศการเรียนร่วมและพฤติกรรมของนักศึกษาจากการสังเกต

3.1 กลุ่มนักศึกษาออกทีสติกทุกคนจะเข้าเรียนตรงเวลาสม่ำเสมอ มีความรับผิดชอบในการเรียนดี จดบันทึกเนื้อหาตามที่อาจารย์สอนอย่างสม่ำเสมอ แต่ส่วนใหญ่ของนักศึกษาออกทีสติกจะจดงานช้า จึงจำเป็นต้องอาศัยผู้จดบันทึก (note taker) ช่วยจดงาน การเข้ากลุ่มกับเพื่อนนักศึกษายกคิดส่วนใหญ่มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนในกลุ่มดี มีความกระตือรือร้นในการทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมชั้น ส่วนใหญ่มีมนุษยสัมพันธ์ดี ร่าเริง แต่ก็ยังมีนักศึกษาออกทีสติกบางคนยังไม่ค่อยกล้าคุยกับเพื่อนๆ ไม่สบตาอาจารย์ผู้สอน ซึ่งเพื่อนนักศึกษาและอาจารย์ยังต้องคอยกระตุ้นให้กล้าแสดงออก ให้แสดงความคิดเห็นมีส่วนร่วมในการนำเสนองาน

3.2 กลุ่มนักศึกษายกคิดโดยภาพรวมกลุ่มที่สนใจเรียนส่วนใหญ่จะนั่งอยู่ข้างหน้าห้อง และคอยดูแลเอาใจใส่นักศึกษาออกทีสติกด้วย บางครั้งหากมีการทดสอบในชั้นเรียนก็ให้นักศึกษาออกทีสติกได้ช้า เลือกว่าอาจารย์ผู้สอนต้องคอยตักเตือนนักศึกษาปกติต้องปล่อยให้ให้นักศึกษาออกทีสติกได้ทำแบบทดสอบด้วยตนเอง ในด้านบุคลิกภาพการแต่งกายกลุ่มนี้จะเรียบร้อย สนใจฟังอาจารย์สอน มีความกระตือรือร้นในการร่วมทำกิจกรรมกลุ่ม มีปฏิสัมพันธ์กับอาจารย์ผู้สอน ตอบคำถามได้ ตั้งใจเรียนตลอดทั้งคาบ สำหรับกลุ่มนักศึกษายกคิดที่ไม่ค่อยตั้งใจเรียนส่วนใหญ่จะนั่งตั้งแต่กลางห้องจนถึงหลังห้อง ชอบคุยกันเสียงดัง อาจารย์ผู้สอนต้องคอยว่ากล่าวตักเตือนหลายครั้งในแต่ละคาบ กลุ่มนี้จะไม่ค่อยกระตือรือร้นในการร่วมทำกิจกรรมเหมือนนักศึกษาออกทีสติก การแต่งกายไม่ค่อยเรียบร้อยปล่อยเสื้อลอยชาย รองเท้าสวมใส่ตามแฟชั่น ความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการทำงาน

ยังมีน้อยสื่อนักศึกษาออกทัศนคติไม่ได้ แต่ทำงานเร็วเพื่อให้สามารถส่งงานได้ทันตามกำหนดเวลา ไม่พิจารณาให้รอบคอบก่อนส่ง อาจารย์ผู้สอนต้องคอยเตือนเสมอ

4. กลยุทธ์การจัดการเรียนการสอนเพื่อการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างนักศึกษาปกติและนักศึกษาออกทัศนคติ จากการวิเคราะห์เอกสาร และรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ได้ผลการศึกษาแยกเป็นประเด็นต่อไปนี้

4.1 ด้านบุคลากร

สร้างความตระหนักรู้และการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยมีมาตรการดังนี้

4.1.1 สร้างระบบ กลไก และวิธีการต่างๆ ในการให้ความรู้ผู้ปกครอง รวมถึงผู้ใกล้ชิด โดยสนับสนุนให้มีชมรม/สมาคมผู้ปกครองนักศึกษาออกทัศนคติ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ข้อมูล ข่าวสาร แหล่งแสวงหาความรู้ ประสบการณ์ต่างๆ และส่งเสริมการจัดกิจกรรมสำหรับนักศึกษาออกทัศนคติเพื่อพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาออกทัศนคติ

4.1.2 ร่วมกันรณรงค์ เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ด้วยวิธีการและรูปแบบต่างๆ เพื่อให้กลุ่มบุคคล อาทิ นักศึกษาปกติ เพื่อนร่วมชั้นเรียน นักศึกษาออกทัศนคติ อาจารย์ผู้สอน สถาบันการศึกษา รวมถึงองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ได้เข้าใจนักศึกษาออกทัศนคติ ระดมความร่วมมือช่วยเหลือในการพัฒนาความสามารถของนักศึกษาออกทัศนคติ ให้ความช่วยเหลือให้สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้

4.2 ด้านหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนแบบเรียนร่วม

ดำเนินการปรับวิธีการสอนให้มีรูปแบบที่หลากหลาย ยืดหยุ่น เพื่อตอบสนองการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งนักศึกษาปกติและนักศึกษาออกทัศนคติ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม อาทิ การใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ (collaborative learning) การเรียนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน การเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐาน (team base learning) เพื่อให้ นักศึกษาออกทัศนคติได้ปรับตัวเข้ากับสังคมและเรียนรู้ร่วมกันได้กับนักศึกษาปกติ นอกจากนี้ยังต้องให้ความสำคัญต่อการพัฒนานักศึกษาทุกด้านอย่างชัดเจน ทั้งด้านสติปัญญา อารมณ์-จิตใจ สังคม ร่างกาย และคุณธรรมจริยธรรม โดยจัดให้ทำโครงการ และกิจกรรมร่วมกันอย่างเหมาะสม

4.3 แนวทางการเพิ่มศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนแบบเรียนร่วม

การเพิ่มศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนแบบเรียนร่วมควรเป็นไปในลักษณะของการดำเนินงานร่วมกันของบุคลากรและหน่วยงานในทุกระดับนับตั้งแต่สถาบันการศึกษา ชุมชน และหน่วยงานต่างๆ ที่มีบทบาทต่อการพัฒนานักศึกษาออกทัศนคติ ร่วมกันช่วยพัฒนานักศึกษาออกทัศนคติให้ผลตามศักยภาพของนักศึกษา แต่ละคน โดยวิธีการจัดการศึกษามีวิธีการต่อไปนี้

4.3.1 การจัดการเรียนร่วมต้องจัดให้นักศึกษาออทิสติกได้เรียนในสภาพการเรียนที่เป็นปกติมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ดังนั้นการเรียนร่วมเต็มเวลา (mainstreaming) ตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตจึงเหมาะสมกับนักศึกษาออทิสติก

4.3.2 การจัดการศึกษาต้องครบทุกรูปแบบทั้งในด้านการศึกษา สังคม จิตใจ และอาชีพ นอกจากนี้การให้การศึกษาแก่นักศึกษาปกติ อาจารย์ผู้สอน และคนทั่วไป ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนักศึกษาออทิสติกมากยิ่งขึ้นอาจจะเป็นการจัดอบรมสร้างความรู้ความเข้าใจในธรรมชาติของนักศึกษาปกติ แนวทางการปรับตัวร่วมกัน เป็นต้น

4.3.3 จัดหาบุคคลที่เป็นตัวจักรสำคัญของการจัดการเรียนการสอนแบบเรียนร่วมต้องเป็นบุคคลที่มีทักษะในการทำงานเป็นทีม ทักษะในการประสานงาน ทักษะในการแสวงหาความรู้ และแหล่งความรู้ รวมถึงมีคุณธรรมจริยธรรมมีความเมตตาและเอื้อเฟื้อต่อผู้อื่นเสมอ

4.3.4 การจัดการเรียนร่วมไม่มีรูปแบบตายตัว ผู้ใช้สามารถนำไปประยุกต์ดัดแปลงให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน รวมถึงสภาพแวดล้อมและสถานการณ์เพราะนักศึกษาออทิสติกแต่ละคนก็มีความแตกต่างกัน

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตได้จัดโครงการชื่อว่า “โครงการนำร่องจัดการเรียนร่วมบุคคลออทิสติกและบกพร่องทางการเรียนรู้ในระดับอุดมศึกษา” ส่งเสริมการศึกษาสำหรับนักศึกษา โดยจัดการเรียนการสอนแบบเรียนร่วมระหว่างนักศึกษาปกติและนักศึกษาออทิสติก โดยมีนักศึกษาออทิสติกทั้งสิ้น 6 คน เรียนร่วมแบบเต็มเวลากับนักศึกษาปกติจำนวน 112 คน ในหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

นักศึกษาออทิสติกที่มาเรียนร่วมกับนักศึกษาปกติในหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์จะแต่งตั้งตัวเรียบร้อย ตั้งใจฟังอาจารย์สอน ไม่พูดคุยกัน มีผู้จดบันทึก 2 คนทำหน้าที่จดเนื้อหาตามที่อาจารย์สอนเพื่อให้นักศึกษาออทิสติกนำกลับไปทบทวน เพราะส่วนใหญ่ นักศึกษาออทิสติกจะจดไม่ทันจะนั่งฟังอาจารย์ได้อย่างเดียว กลุ่มนักศึกษาออทิสติกที่มาเรียนร่วมนี้มีระดับอาการอยู่ในระดับปานกลางจะมีความล่าช้าอยู่บ้างในการสื่อสาร การเรียนรู้ การช่วยเหลือตนเอง ต้องมีผู้กระตุ้นหรือคอยช่วยเหลือพอสมควร แต่พวกเขาสามารถพัฒนาจนสามารถช่วยเหลือตนเองได้และสามารถเรียนในระบบของสถานศึกษาได้ และนักศึกษากลุ่มนี้ได้มีการเตรียมความพร้อมพอสมควรก่อนที่จะเข้าสู่การเรียนร่วมในระดับอุดมศึกษา ณ ปัจจุบันที่สถานศึกษาเอื้ออำนวยให้คือ จัดระบบการเรียนการสอนแบบเพื่อช่วยเพื่อน (Buddy System) เพื่อคอยตามงานที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์ และคอยสอนทบทวนให้กับนักศึกษาออทิสติก ในทุกกิจกรรมที่จัดขึ้น นักศึกษาออทิสติก

ให้ความร่วมมือดี กระตือรือร้น เต็มใจปฏิบัติตาม และเชื่อฟังอาจารย์ผู้สอน ขยันขันแข็ง ไม่เคยขาดเรียนเลย แต่จากการสัมภาษณ์และการสังเกตพบว่าเด็กออทิสติกจะมีปัญหาด้านสังคม ไม่ชอบรายวิชาที่มีการทำกิจกรรมรวมกลุ่มอันเนื่องจากการแสดงออกทางสังคมและความสัมพันธ์กับบุคคล จะมีพฤติกรรมอยากแยกตัวโดดเดี่ยว ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของคอฟฟีย์ และออพริงเจอร์ (Coffey and Obringer, 2004) ที่ได้ศึกษาเด็กออทิสติก 2 คน ที่สามารถเรียนร่วมกับเด็กทั่วไปได้ แต่ด้านการอยู่ร่วมกับเพื่อนๆ ในสังคมมีปฏิสัมพันธ์ต่ำมีเพื่อนน้อย

สำหรับนักศึกษาปกติโดยรวมจะเรียนไปตามปกติ ไม่มีการแบ่งแยก แต่จะมีบ้างที่คุยกับนักศึกษาออทิสติก สื่อสารกันไม่รู้เรื่อง ก็จะแยกตัวไม่มาสูงส่งกับนักศึกษาออทิสติก จะมีเพียงนักศึกษาปกติไม่กี่คนที่คอยดูแล คอยพูดคุย และส่วนใหญ่ นักศึกษากลุ่มนี้จะเรียนดี ขยันตั้งใจเรียน จากการสัมภาษณ์นักศึกษาปกติมีความคิดเห็นว่าการเรียนร่วมเป็นการเปิดโอกาสให้กับนักศึกษาออทิสติก ไม่คิดว่าเป็นปัญหา สามารถเรียนร่วมกันได้ ถ้ามีโอกาสก็จะคอยช่วยเหลือเพราะคิดว่าเป็นเพื่อนร่วมชั้น เป็นนักศึกษาคณะหนึ่ง นอกจากนี้ในความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนที่รับได้ในการจัดการเรียนร่วมแบบนี้และไม่คิดว่าเป็นภาระหนักถ้ามีโอกาสก็สอนทบทวนให้แก่ นักศึกษาออทิสติก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของเลวิต (Levin, 1995) ลัทธัมแฮม (Latham, 1997) และคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543) ที่พบว่าทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นผู้ปกครอง ครู อาจารย์ นักศึกษาปกติ ต่างก็มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนร่วม ซึ่งถือว่าสถานศึกษามีความพร้อมด้านบุคลากรในการจัดการเรียนการสอนแบบเรียนร่วม ทำให้นักศึกษาออทิสติกได้มีโอกาสเรียนรู้และสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้เร็วกว่าไปโรงเรียนเด็กพิการ เป็นประสบการณ์ตรงที่จะเรียนรู้ได้เต็มศักยภาพของแต่ละบุคคล

การสัมภาษณ์ด้านการจัดเตรียมทรัพยากรต่างๆ เพื่อการเรียนร่วมได้ข้อสรุปดังนี้คือ

1. แนวการสอน มีความชัดเจน มีกิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละคาบที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนร่วม และควรนำเสนอผ่านเว็บไซต์เพื่อสะดวกในการเข้าถึง
2. สื่อการสอน มีการสรุปเนื้อหา หรือทำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) ผ่านทางเว็บไซต์ ซึ่งเหมาะกับนักศึกษออทิสติกมากเพราะสามารถกลับไปทบทวนได้ และมีหนังสือประกอบการเรียนทุกวิชา
3. วิธีการสอน มีกิจกรรมเสริมที่เปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วม
4. การวัดและการประเมินผล ไม่มีการแบ่งแยกระหว่างนักศึกษปกติและนักศึกษออทิสติก ใช้วิธีการประเมินผลเกณฑ์เดียวกัน
5. ความคิดเห็นอื่นๆ

5.1 ควรมีระบบการเรียนการสอนแบบเรียนร่วมแบบนี้ตลอดไป เพราะไม่อยากจะให้นักศึกษาออทิสติกอยู่เฉพาะกลุ่มของตน อยากให้นักศึกษาออทิสติกเข้าสังคมบ้าง เพื่อพัฒนาตนเอง และรู้สึกที่นักศึกษออทิสติกมีพัฒนาการที่ดีขึ้น

5.2 นักศึกษาปกติเห็นด้วยกับการเรียนร่วมกับนักศึกษาออทิสติก เพราะ เปิดโอกาสให้นักศึกษาออทิสติกได้พัฒนาตนเอง

5.3 นักศึกษาปกติรับสภาพการเรียนร่วมกับนักศึกษาออทิสติกได้แล้ว เพราะ คิดว่าเป็นเพื่อนคนหนึ่งแล้วก็ไม่เป็นภาระให้กับตนเอง

5.4 นักศึกษาปกติมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือนักศึกษาออทิสติก ในการเตรียมตัวเกี่ยวกับการเรียนและการปรับตัวกับเพื่อนๆ

5.5 อาจารย์ผู้สอนคิดว่าสามารถจัดการเรียนร่วมกันได้โดยไม่ถือว่าเป็นภาระหนักแต่อย่างใด

กล่าวได้ว่าการจัดเตรียมทรัพยากรต่างๆ เพื่อการเรียนร่วมไม่ว่าจะเป็นแนวการสอน สื่อการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน ในสถานศึกษานี้ จะใช้เกณฑ์เดียวกันกับนักศึกษาปกติ บางครั้งจึงเกิดปัญหาบ้างกับนักศึกษาออทิสติก ซึ่งจะมีพัฒนาการ การสื่อสาร การคิด การทำงานได้ล่าช้ากว่า อันเนื่องมาจากข้อจำกัดด้านภาษา และการสื่อความหมาย ข้อจำกัดทางด้านสังคมและคุณภาพของผู้เรียนเองคือ สมาธิสั้น ตามข้อเสนอแนะของสาวิตรี รุญเจริญ และเบญจมาภรณ์ ช้อยเครือ (<http://ednet.kku.ac.th/~autistic/article/03.doc>) ระบุว่าควรใช้แผนการจัดการเรียนรู้การสอนรายบุคคล (Individual Implement Plan: IIP) ต้องมีการประเมินพัฒนาการ และผลการเรียนอย่างสม่ำเสมอ วิธีการประเมินที่เชื่อถือได้ เพราะปัจจุบันสถานศึกษายังขาดการวัดและประเมินผลที่ไม่เหมาะสมกับเด็กออทิสติก เนื่องจากเป็นรูปแบบการจัดการเรียนร่วมในลักษณะเรียนร่วมในชั้นเรียนปกติเต็มเวลา การดำเนินการวัดและประเมินผลจึงใช้รูปแบบเดียวกันกับเด็กปกติ สถานศึกษาจึงควรพัฒนารูปแบบการวัดและประเมินผลเด็กออทิสติก โดยจะต้องค้นหาและคัดแยกเด็กออทิสติก ทั้งก่อนเข้าเรียน ระหว่างเรียน และภายหลังจากการเรียนแล้ว รวมทั้งการตรวจวินิจฉัยอาการอยู่ระดับใด เพื่อทำการประเมินโปรแกรมการเรียนการสอนรวมทั้งการวัดและประเมินผลอย่างเหมาะสมกับเด็กออทิสติก โดยแยกวัดและการประเมินผลระหว่างเด็กออทิสติกกับเด็กปกติในสถานศึกษา

ในส่วนของกลยุทธ์การจัดการเรียนการสอนเพื่อการเรียนร่วมระหว่างนักศึกษาปกติและนักศึกษาออทิสติก สามารถสรุปประเด็นต่างๆ ดังนี้

1) ด้านบุคลากร ควรสร้างความตระหนักรู้และการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องโดยมีมาตรการต่างๆ อาทิ สร้างระบบ กลไก และวิธีการต่างๆ ในการให้ความรู้ผู้ปกครอง รวมถึงผู้ใกล้ชิด โดยสนับสนุนให้มีชมรม/สมาคมผู้ปกครองนักศึกษาออทิสติก เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ข้อมูล ข่าวสาร แหล่งแสวงหาความรู้ ประสบการณ์ต่างๆ และส่งเสริมการจัดกิจกรรมสำหรับนักศึกษาออทิสติกเพื่อพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาออทิสติก นอกจากนี้ควรมีการร่วมกันรณรงค์ เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ด้วยวิธีการและรูปแบบต่างๆ เพื่อให้กลุ่มบุคคลอาทิ นักศึกษาปกติ เพื่อนร่วมชั้นเรียน นักศึกษาออทิสติก อาจารย์ผู้สอน สถาบันการศึกษา รวมถึงองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน

ได้เข้าใจนักศึกษาออทิสติก ระดมความร่วมมือช่วยเหลือในการพัฒนาความสามารถของนักศึกษาออทิสติก ให้ความช่วยเหลือให้สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้

2) ด้านหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนแบบเรียนร่วม ควรดำเนินการปรับระบบการศึกษาให้มีรูปแบบที่หลากหลาย ยืดหยุ่น เพื่อตอบสนองการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งนักศึกษาปกติ และนักศึกษาออทิสติก ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม นอกจากนี้ยังต้องให้ความสำคัญต่อการพัฒนา นักศึกษาทุกด้านอย่างชัดเจน ทั้งด้านสติปัญญาอารมณ์-จิตใจ สังคม ร่างกาย และคุณธรรมจริยธรรม โดยจัดให้ทำโครงการ และกิจกรรมร่วมกันอย่างเหมาะสม

3) แนวทางการเพิ่มศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนแบบเรียนร่วม ควรเป็นไปในลักษณะของการดำเนินงานร่วมกันของบุคลากรและหน่วยงานในทุกระดับนับตั้งแต่สถาบันการศึกษา ชุมชน และหน่วยงานต่างๆ ที่มีบทบาทต่อการพัฒนาเด็กออทิสติก ร่วมกันช่วยพัฒนาเด็กออทิสติก ให้ผลตามศักยภาพของเด็กแต่ละคน โดยมีวิธีการจัดการศึกษาอาทิ การจัดการเรียนให้เด็กออทิสติก ได้เรียนในสภาพการเรียนที่เป็นปกติมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ควรให้การศึกษากับนักศึกษาปกติ อาจารย์ผู้สอน และคนทั่วไป ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กออทิสติกมากยิ่งขึ้น การจัดหาบุคคลที่เป็นตัวจักรสำคัญของการจัดการเรียนการสอนแบบเรียนร่วมต้องเป็นบุคคลที่มีทักษะในการทำงานเป็นทีม ทักษะในการประสานงาน ทักษะในการแสวงหาความรู้และแหล่งความรู้ รวมถึงมีคุณธรรม จริยธรรมมีความเมตตาและเอื้อเฟื้อต่อผู้อื่นเสมอ ให้พึงสังวรณ์ว่าการจัดการเรียนร่วมไม่มีรูปแบบตายตัว ผู้ใช้สามารถนำไปประยุกต์ดัดแปลงให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน รวมถึงสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ที่เหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะ

2.1 ข้อเสนอแนะในทางปฏิบัติสำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

2.1.1 สถานศึกษาควรเตรียมหลักสูตรที่เหมาะสมกับการจัดการเรียนร่วม มีกิจกรรมที่จะช่วยพัฒนาการของนักศึกษาออทิสติก

2.1.2 ควรมีการจัดสรรสื่อที่สามารถเข้าถึงได้ง่ายและสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง อาทิ เว็บไซต์ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ให้นักศึกษาออทิสติกสามารถกลับไปทบทวนได้โดยง่าย ในทุกรายวิชา

2.1.3 วิธีการสอนและกิจกรรมส่งเสริมให้ทุกคนมีส่วนร่วมเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และเน้นกิจกรรมกลุ่ม เพราะนักศึกษาออทิสติกมีปัญหาด้านการเข้าสังคม

2.1.4 อาจต้องมีการทบทวนเรื่องการประเมินผลตามสภาพจริง ตามศักยภาพของผู้เรียน โดยการแยกการประเมินระหว่างนักศึกษาปกติและนักศึกษาออทิสติก เพราะในปัจจุบัน ไม่มีการแยกกลุ่มการประเมิน จึงทำให้นักศึกษาออทิสติกได้คะแนนน้อยมากเมื่อเทียบกับนักศึกษาปกติ

2.1.5 ควรมีการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนแบบเรียนร่วมระหว่างนักศึกษาปกติและนักศึกษาออทิสติกอย่างสม่ำเสมอ

2.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

2.2.1 ควรมีการศึกษากลยุทธ์การจัดการเรียนการสอนเพื่อการเรียนร่วมระหว่างนักศึกษาปกติและนักศึกษาที่มีความต้องการพิเศษ

2.2.2 ควรวิจัยและพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบเรียนร่วม

2.2.3 ควรมีการพัฒนารูปแบบและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาในการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมของนักศึกษาออทิสติก

เอกสารอ้างอิง

การเตรียมความพร้อมเพื่อจัดการเรียนร่วม. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://www.autisticthailand.com/autisticparalleclassroom20051.htm>. (วันที่สืบค้น 25 พฤศจิกายน 2548).

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2543). รายงานสรุปสาระการประชุม ร่วมคิด ร่วมทำนำคุณภาพสู่การจัดการเรียนร่วม. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา.

เด็กพิเศษ. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก www.thaikids.org/brain/brain6.htm. (วันที่สืบค้น 18 ตุลาคม 2548).

ธีรศักดิ์ กอวรกุล. (2548). จับประเด็นการจัดการศึกษาแบบห้องเรียนคู่ขนานออทิสติก: การจัดการศึกษาเพื่อเด็กออทิสติก. (เอกสารอัดสำเนา).

ราชภัฏสวนดุสิต, มหาวิทยาลัย. คณะครุศาสตร์. (2548). เอกสารประกอบโครงการจัดอบรม สัมมนา บุคลากร นักศึกษาและผู้ปกครองนักศึกษาออทิสติกเรียนร่วม. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์การศึกษาพิเศษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

สาวตรี รุญเจริญ และเบญจมาภรณ์ ช้อยเครือ. การเรียนร่วม: แนวทางใหม่ในการจัดการศึกษาสำหรับออทิสติก?. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://ednet.kku.ac.th/~autistic/article/03.doc>. (วันที่สืบค้น 18 กันยายน 2549).

Coffey, Kenneth M and Obringer, S.John. (2004). **A Case Study on Autism: School Accommodations and Inclusive Settings**. Education 124 No.4.

Latham, Dianne Lewis. (1997). "Teachers and building administrators' attitude and beliefs about inclusion: implications for inservice". **Dissertation Abstracts International**. 58(4)A: 1245; October.

Levin, Roxanne B.W. (1995). "Staff attitude regarding full inclusion of special needs children in regular education classroom". **Dissertation Abstracts International**. 55(1)A: 85; July.